TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. vasario 21 d. *

Byloje C-296/06

dėl *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* (Italija) 2006 m. gegužės 10 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2006 m. liepos 3 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Telecom Italia SpA

prieš

Ministero dell'Economia e delle Finanze,

Ministero delle Comunicazioni,

* Proceso kalba: italų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai U. Lõhmus, J. Klučka, A. Ó Caoimh ir P. Lindh (pranešėja),

generalinis advokatas D. Ruiz-Jarabo Colomer,
posėdžio sekretorė L. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2007 m. spalio 4 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Telecom Italia SpA*, atstovaujamos *avvocati* F. Satta, F. Lattanzi, C. Tesauro ir C. Santacroce,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* P. Gentili,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos E. Traversa ir M. Shotter,

susipažinęs su 2007 m. spalio 25 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1997 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/13/EB dėl bendrųjų leidimų ir individualių licencijų išdavimo telekomunikacijų paslaugų srityje bendrųjų principų (OL L 117, p. 15) 11, 22 ir 25 straipsnių išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą tarp *Telecom Italia SpA* (toliau – *Telecom Italia*) ir *Ministero dell'Economia e delle Finanze* (Ūkio ir finansų ministerija) bei *Ministero delle Comunicazioni* (Susisiekimo ministerija) dėl *Telecom Italia* nustatytos pareigos vienerius metus nuo galutinės datos, numatytos į nacionalinę teisę perkelti Direktyvą 97/13, mokėti jos apyvarta pagrįstą mokestį.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Direktyvos 6 straipsnyje ir 11 straipsnio 1 dalyje, susiję su mokesčiais ir rinkliavomis už atitinkamai bendrųjų leidimų procedūras ir individualias licencijas, numatyta,

kad valstybės narės užtikrina, jog bet kokie iš įmonių reikalaujami su leidimų gavimo procedūromis susiję mokesčiai būtų skirti tik bendrųjų leidimų išdavimo, administravimo, kontrolės ir, atsižvelgiant į atvejus, įgyvendinimo procedūrų ar individualių licencijų taikymo administracinėms sąnaudoms padengti.

4 Bendras terminas Direktyvai 97/13 įgyvendinti nustatytas šios direktyvos 25 straipsnio pirmojoje pastraipoje, kurioje nurodyta:

„Valstybės narės priima būtinus šiai direktyvai įgyvendinti įstatymus ir kitus teisės aktus bei paskelbia su leidimais susijusias sąlygas ir procedūras kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip iki 1997 m. gruodžio 31 dienos. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.“ (Pataisytas vertimas)

5 Direktyvos 97/13 22 straipsnyje įtvirtinta specialioji nuostata dėl leidimų, galiojusių iki įsigaliojant šiai direktyvai:

„1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių tam, kad įsigaliojus šiai direktyvai jau galioję leidimai būtų suderinti su jos nuostatomis iki 1999 m. sausio 1 dienos.

2. Jeigu taikant šios direktyvos nuostatas reikia keisti jau galiojančių leidimų sąlygas, valstybės narės gali pratęsti sąlygų, išskyrus suteikiančių specialias ar išimtines teises,

kurios turėjo ar turi būti panaikintos pagal Bendrijos teisę, galiojimą, su sąlyga, kad tai daroma pagal Bendrijos teisę, įskaitant šią direktyvą, ir nepažeidžiant kitų bendrovių teisių. Tokiais atvejais valstybės narės praneša Komisijai apie veiksmus, kurių buvo imtasi, ir pateikia jų priežastis.

3. Nepažeidžiant 2 dalies nuostatų, įsigaliojant šiai direktyvai galiojusiuose leidimuose nustatyti įpareigojimai, kurie nebuvo suderinti su šia direktyva iki 1999 m. sausio 1 d., laikomi negaliojančiais.

Jeigu yra pagrindo, valstybių narių prašymu Komisija gali atidėti nustatytą datą.“ (Pataisytas vertimas)

Nacionalinės teisės aktai

Pašto ir telekomunikacijų kodeksas

6 Iki Direktyvos 97/13 perkėlimo viešųjų telekomunikacijų paslaugas Italijoje išimtinai teikė valstybė pagal Pašto ir telekomunikacijų kodekso *(codice postale e delle telecomunicazioni)*, kuris buvo Respublikos Prezidento dekreto Nr. 156, patvirtinančio Vieningą nuostatų pašto, pašto skyriuose teikiamų banko paslaugų *(bancoposta)* ir telekomunikacijų paslaugų srityje tekstą (*testo unico delle disposizioni legislative in materia postale di bancoposta e di telecomunicazioni*, GURI, Nr. 113, paprastasis priedas, 1973 m. gegužės 3 d., toliau – Pašto kodeksas), priede, 1 straipsnio pirmąją pastraipą.

7 Pagal Pašto kodekso 188 straipsnį „koncesijos turėtojas privalo mokėti valstybei kasmetinį mokestį, kaip numatyta šiame dekrete ar nutarime arba koncesijos sutartyje“. Šis mokestis buvo skaičiuojamas proporcingai remiantis visu pelnu arba bruto pelnu, gautu teikiant šią paslaugą pagal koncesijos sutartį, atskaičius sumas, sumokėtas viešųjų tinklų koncesijos turėtojui.

1997 m. rugsėjo 22 d. Respublikos Prezidento dekretas Nr. 318

8 Direktyva 97/13 buvo perkelta 1997 m. rugsėjo 19 d. Respublikos Prezidento dekretu Nr. 318 dėl Bendrijos direktyvų telekomunikacijų sektoriuje įgyvendinimo tvarkos (*regolamento per l'attuazione di direttive comunitarie nel settore delle telecomunicazioni*, GURI, Nr. 221, paprastasis priedas, 1997 m. rugsėjo 22 d., toliau – Dekretas Nr. 318/1997).

9 Šio dekreto 2 straipsnio 3–6 dalyse nustatyta:

„3. Specialios ir išimtinės teisės siūlant balso telefonijos paslaugas ir su jomis susijusias viešųjų telekomunikacijų tinklų instaliavimo bei teikimo paslaugas paliekamos iki 1998 m. sausio 1 dienos. <…>

4. Viešųjų telekomunikacijų paslaugų koncesijos ir Pašto kodekso 184 straipsnio 1 dalyje nurodyti leidimai, galiojantys šios tvarkos įsigaliojimo metu, (nacionalinės reguliavimo institucijos) iniciatyva pakeičiami iki 1999 m. sausio 1 d, pritaikant prie šioje tvarkoje įtvirtintų nuostatų.

5. Kai dėl šios tvarkos nuostatų taikymo reikia pakeisti galiojančių koncesijų ir leidimų sąlygas, lieka galioti kitos sąlygos, bet ne tos, kurios suteikia specialias ar išimtines teises, sąlygos, kurios jau panaikintos ar dar tik bus panaikintos remiantis šia tvarka, nepažeidžiant teisių, kurias turi kitos įmonės, visų pirma, pagal Bendrijos teisę.

6. Nepažeidžiant 4 ir 5 dalių nuostatų, įpareigojimai pagal iki įsigaliojant šiai tvarkai buvusias koncesijas ir leidimus, neatitinkantys šios tvarkos nuostatų, negalioja nuo 1999 m. sausio 1 dienos.“

10 Dekreto Nr. 318/1997 6 straipsnio 20 dalyje numatyta:

„<…> iš įmonių reikalaujami su individualių licencijų gavimo procedūra susiję mokesčiai skirti tik padengti administracines sąnaudas, susijusias su tyrimais, paslaugos valdymo priežiūra ir leidimui numatytų sąlygų laikymusi. <…>“

11 Dekreto Nr. 318/1997 21 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta:

„Nebent šiose tvarkoje būtų nustatyta kitaip, toliau taikomos telekomunikacijų srityje galiojančios nuostatos. Visų pirma, siekiant 6 straipsnio 20 ir 21 dalies tikslų ir kol (nacionalinė reguliavimo institucija) nenustatys kitaip, toliau taikomos Pašto kodekso 188 straipsnio nuostatos.“

1998 m. gruodžio 23 d. Įstatymas Nr. 448

12 Pagal 1998 m. gruodžio 23 d. Įstatymo Nr. 448 dėl stabilizavimui ir plėtrai skirtų viešųjų lėšų (*misure di finanza pubblica per la stabilizzazione e lo sviluppo*, GURI, Nr. 302, paprastasis priedas, 1998 m. gruodžio 29 d., toliau – Įstatymas Nr. 448/1998) 20 straipsnio 3 dalį:

„Nuo 1999 m. sausio 1 d. (Pašto kodekso) 188 straipsnio nuostatos nebetaikomos viešųjų telekomunikacijų paslaugų teikėjams.“

13 Pagal šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalį Dekreto Nr. 318/1997 21 straipsnio 2 dalis panaikinama.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 Pagal Italijos teisę įsteigta bendrovė *Telecom Italia* yra buvusi išimtinės viešųjų telekomunikacijų paslaugų teikimo Italijoje koncesijos turėtoja. Ši bendrovė *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* (Lacijaus regioninis administracinis teismas) skundžia, kad buvo palikta pareiga sumokėti Pašto kodekse numatytą kasmetinį mokestį už 1998 m., kurio suma siekė maždaug 385 milijonus eurų, t. y. suma, kurią ji reikalauja grąžinti. Ši bendrovė nurodo, kad 1998 m. sausio 1 d. atvėrus telekomunikacijų rinką konkurencijai buvo panaikintos išimtinės teisės šioje srityje. Nuo tos dienos vienintelius mokesčius, kuriuos turėjo mokėti telekomunikacijų įmonės už

savo individualias licencijas, numatė Direktyvos 97/13 11 straipsnis, kaip tai patvirtino Teisingumo Teismas 2003 m. rugsėjo 18 d. Sprendime *Albacom ir Infostrada* (C-292/01 ir C-293/01, Rink. p. I-9449).

15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas irgi abejoja dėl *Telecom Italia* už 1998 m. nustatyto kasmetinio mokesčio galiojimo, klausdamas, ar Direktyvos 97/13 22 straipsnis, kuriame numatyta pereinamojo laikotarpio nuostata dėl iki įsigaliojant šiai direktyvai buvusių leidimų, kaip antai suteiktas *Telecom Italia*, vis dėlto negali būti aiškinamas kaip leidžiantis tokį mokestį tiems vieninteliams metams. Tačiau šis teismas, kaip ir *Telecom Italia*, linkęs manyti, kad minėtame 22 straipsnyje nėra pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl minėtos direktyvos 11 straipsnio, susijusio su mokesčiais už individualias licencijas, ir kad dėl to jis neleidžia nustatyti tokio mokesčio, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje.

16 Tokiomis aplinkybėmis *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„(Ar) Įstatymo Nr. 448/1998 20 straipsnio 3 dalis (atitinka) Direktyvos 97/13 11, 22 ir 25 straipsnių nuostatas(?)“

Dėl prejudicinio klausimo

17 Pirmiausia reikia priminti, kad per procedūrą pagal EB 234 straipsnį Teisingumo Teismas neturi spręsti dėl vidaus teisės normų suderinamumo su Bendrijos teisės nuostatomis. Atvirkščiai, Teisingumo Teismas gali pateikti nacionaliniam teismui

visapusį Bendrijos teisės išaiškinimą, kuris jam leistų įvertinti vidaus teisės normų suderinamumą su Bendrijos teise (žr. visų pirma 1994 m. liepos 7 d. Sprendimo *Lamaire*, C-130/93, Rink. p. I-3215, 10 punktą ir 2006 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Wilson*, C-506/04, Rink. p. I-8613, 34 ir 35 punktus).

18 Šiuo atžvilgiu, netgi jei formaliai žiūrint prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo klausimą apribojo tik Direktyvos 97/13 11, 22 ir 25 straipsnių išaiškinimu, tai nekliudo Teisingumo Teismui pateikti nacionaliniam teismui visapusio Bendrijos teisės išaiškinimo, kuris gali būti naudingas sprendimui šio teismo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant į tai, ar jis apie tai užsimena savo pateiktuose klausimuose (žr. visų pirma 2007 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Alevizos*, C-392/05, Rink. p. I-3505, 64 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

19 Todėl, kadangi iš Teisingumo Teismui pateiktos medžiagos matyti, kad *Telecom Italia* turi bendrąjį leidimą, taip pat reikia atsižvelgti į Direktyvos 97/13 6 straipsnį dėl bendrųjų leidimų.

20 Tad užduotą klausimą reikia suprasti taip, kad juo klausiama, ar Direktyvos 97/13 6 ir 11 straipsniai, skaitomi kartu su 22 ir 25 straipsniais, draudžia valstybei narei reikalauti, jog ūkio subjektas, turėjęs išimtinę viešųjų telekomunikacijų paslaugų teikimo teisę, vėliau tapęs bendrojo leidimo turėtoju, vienerius metus nuo galutinės datos, numatytos į nacionalinę teisę perkelti šią direktyvą, t. y. iki 1998 m. gruodžio 31 dienos, mokėtų tokį mokestį, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, atitinkantį anksčiau reikalautą sumą už išimtinę teisę.

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

21 *Telecom Italia* ir Europos Bendrijų Komisija nurodo, kad toks mokestis prieštarauja Direktyvos 97/13 11 straipsniui, kaip jį yra išaiškinęs Teisingumo Teismas, ir kad jo palikti galioti vieneriems metams nuo galutinės datos, numatytos į nacionalinę teisę perkelti šią direktyvą, neleidžia minėtos direktyvos 22 straipsnis. Jų teigimu, šis 22 straipsnis leidžia palikti leidimų sąlygas, galiojusias iki įsigaliojant Direktyvai 97/13 tiek, kiek šios sąlygos nesuteikia specialių ar išimtinių teisių. Tačiau pareiga sumokėti pagrindinėje byloje nagrinėjamą mokestį yra mokestis už išimtinės teisės įgijimą. Todėl jis turi būti laikomas prieštaraujančiu minėtam 22 straipsniui.

22 Savo ruožtu Italijos vyriausybė skiria Direktyvos 97/13 22 straipsnio 2 dalį, pagal kurią negalima pratęsti sąlygų, suteikiančių specialias ar išimtines teises, galiojimo įsigaliojus šiai direktyvai, ir jos 22 straipsnio 3 dalį, pagal kurią įpareigojimai, susiję su iki įsigaliojant šiai direktyvai galiojusiais leidimais, gali būti palikti galioti iki 1998 m. gruodžio 31 dienos. Ši vyriausybė nurodo, kad specialios ir išimtinės teisės iki 1997 m. gruodžio 31 d. buvo panaikintos, kaip reikalaujama Direktyvoje 97/13. Vyriausybė priduria, jog Italijos Respublika pasinaudojo teise, kuri numatyta šio 22 straipsnio 3 dalyje, vienerius metus palikti galioti tam tikrus įpareigojimus. Mokesčio, nustatyto ankstesniam išimtinės teisės turėtojui, sumokėjimas priklauso šiems įpareigojimams ir todėl atitinka direktyvą.

Teisingumo Teismo atsakymas

23 Teisingumo Teismas minėtame sprendime *Albacom ir Infostrada* turėjo progą nagrinėti, ar kasmetinis mokestis, nustatytas telekomunikacijų įmonei ir apskaičiuotas pagal procentinę jos apyvartos dalį, atitinka Direktyvą 97/13. Šio sprendimo 41 punkte

Teisingumo Teismas nusprendė, kad toks mokestis prieštarauja Bendrijos teisės aktų leidėjo siekiamiems tikslams ir išsiskiria iš bendro Direktyvos 97/13 konteksto. Be to, iš šio sprendimo 33 ir 42 punktų matyti, kad tokį mokestį draudžia šios direktyvos 11 straipsnis, kuris numato, kad iš įmonių reikalaujami, su leidimų gavimo procedūromis susiję mokesčiai gali būti skirti tik individualių licencijų išdavimo, administravimo, kontrolės ir įgyvendinimo procedūrų administracinėms sąnaudoms padengti. Kadangi pagal minėtos direktyvos 6 straipsnį nustatytų mokesčių paskirtis taip pat apribota, toks pats draudimas taikomas remiantis pastaruoju straipsniu.

24 Pagal Direktyvos 97/13 25 straipsnį minėti 6 ir 11 straipsniai turi būti įgyvendinti, kaip ir visos šios direktyvos nuostatos, ne vėliau kaip iki 1997 m. gruodžio 31 dienos.

25 Tačiau Direktyvos 97/13 22 straipsnyje yra nukrypstančių nuostatų, taikomų leidimams, galiojusiems iki įsigaliojant šiai direktyvai, pagal kurias šie leidimai turi būti suderinti su šia direktyva iki 1999 m. sausio 1 d., kitaip sakant, ne vėliau kaip per vienerius metus nuo minėtame 25 straipsnyje nustatytos datos.

26 Todėl kyla klausimas, ar Direktyvos 97/13 22 straipsnis išimtinai ir tik vieneriems metams leidžia palikti tokį mokestį, koks yra pagrindinėje byloje, ūkio subjektui, kuriam buvo suteikta išimtinė teisė iki įsigaliojant šiai direktyvai.

27 Šis 22 straipsnis ne tik suteikia, kaip numatyta jo 1 dalyje, papildomą vienerių metų terminą, pasibaigiantį 1998 m. gruodžio 31 d., kad su šia Direktyva 97/13 būtų suderinti leidimai, galioję iki įsigaliojant šiai direktyvai, bet taip pat 2 dalyje numato

galimybę pratęsti sąlygų, susijusių su esamais leidimais, galiojimą, tačiau su sąlyga, kad šios sąlygos nesuteiktų specialių ar išimtinių teisių ir kad šis galiojimo pratęsimas nepaveiktų teisių, kurias pagal Bendrijos teisę turi kitos įmonės. To paties straipsnio 3 dalis nurodo įpareigojimus, susijusius su leidimais, galiojusiais iki įsigaliojant šiai direktyvai. Pastarojoje dalyje, taikomoje laikantis minėtos 2 dalies nuostatų, numatoma, kad minėti įpareigojimai turi būti suderinti su direktyva iki 1999 m. sausio 1 d., nebent atitinkamai valstybei narei, jos prašymu, Komisija atidėjo šį terminą.

28 Vadinasi, Direktyvos 97/13 22 straipsnis aiškiai neaptaria mokesčių, taikomų telekomunikacijų įmonėms, turinčioms leidimus, – ar tai būtų bendrieji leidimai, ar individualios licencijos. Šiam klausimui aiškiai skirti tik šios direktyvos 6 ir 11 straipsniai.

29 Norint patikrinti, ar šis 22 straipsnis gali būti taikomas tokiems mokesčiams, koks aptariamas pagrindinėje byloje, reikia aiškinti šį straipsnį remiantis ne tik jo formuluote, bet ir jo tikslu bei struktūra, atsižvelgiant į bendrą Direktyvos 97/13 kontekstą.

30 Šiuo klausimu šios direktyvos 26 konstatuojamoji dalis leidžia patikslinti minėto 22 straipsnio tikslą. Bendrijos teisės aktų leidėjas šioje konstatuojamojoje dalyje pažymėjo, kad valstybės narės kai kurias licencijas telekomunikacijų paslaugoms teikti išdavė ilgesniam laikotarpiui nei iki 1999 m. sausio 1 dienos. Siekiant išvengti ieškinių dėl žalos atlyginimo, buvo laikyta būtina leisti valstybėms narėms pratęsti tam tikrų šių licencijų sąlygų galiojimą, jeigu šios sąlygos nesuteikia specialių ar išimtinių teisių. Laikantis Komisijos suteiktų leidimų, šias teises reikėjo panaikinti pagal 1990 m. birželio 28 d. Komisijos direktyvą 90/388/EEB dėl konkurencijos telekomunikacijos paslaugų rinkose (OL L 192, p. 10).

31 Todėl Direktyvos 97/13 22 straipsnio tikslas yra išvengti ginčų, sutartiniams santykiams, užsimezgusiems tarp valstybių narių ir telekomunikacijų įmonių iki įsigaliojant šiai direktyvai, leidžiant tęstis po 1999 m. sausio 1 d., kartu suteikiant šioms valstybėms narėms terminą tik iki šios dienos pritaikyti aptariamų sutarčių turinį prie šios direktyvos nuostatų.

32 Tad Direktyvos 97/13 22 straipsnio tikslas, patikslintas pagal jos 26 konstatuojamąją dalį, prieštarauja tam, kad būtų paliktas galioti mokestis, susijęs su buvusia išimtine teise.

33 Tokią išvadą patvirtinta šio straipsnio formuluotės analizė.

34 Iš tikrųjų, pirma, kalbant apie valstybę narę, kuri negavo Komisijos leidimo palikti specialias ar išimtines teises telekomunikacijų srityje, Direktyvos 97/13 22 straipsnio 2 dalis neleidžia palikti galioti sąlygų, suteikiančių tokias teises po 1997 m. gruodžio 31 dienos. Todėl, kaip savo išvados 37 punkte pažymėjo generalinis advokatas, panaikinus išimtinę teisę, paprastai toks panaikinimas turi turėti poveikį taikant mokesčius už ją.

35 Antra, iš pačios Direktyvos 97/13 22 straipsnio 3 dalies matyti, kad ši dalis taikoma nepažeidžiant šio straipsnio 2 dalies nuostatų. Kadangi pastaroji dalis pašalina sąlygas, suteikiančias specialių ar išimtinių teisių, minėto 22 straipsnio 3 dalis negali būti skirta įpareigojimams, susijusiems su šiomis sąlygomis, nes jos negalima aiškinti taip, kad tos sąlygos būtų paliekamos galioti iki 1998 m. gruodžio 31 dienos.

36 Todėl reikia manyti, kad įpareigojimas mokesčio, susijusio su buvusia išimtine teise, forma nepatenka į šios Direktyvos 97/13 22 straipsnio 3 dalyje numatytų įpareigojimų taikymo sritį ir kad taikant minėtos direktyvos 25 straipsnį negalima palikti galioti tokio mokesčio po 1997 m. gruodžio 31 dienos.

37 Tačiau Italijos vyriausybė per posėdį tvirtino, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamo mokesčio sumokėjimas nėra susijęs su išimtinės teisės, kuri, beje, buvo atimta, gavimu. Iš tikrųjų šio mokesčio tikslas buvo Italijos Respublikai palengvinti perėjimą prie konkurencinės sistemos. Kadangi ši valstybė narė turėjo atsisakyti išimtinių teisių sistemos, kurią buvo sukūrusi, ir pajamų, kurias jai užtikrino ši sistema, tokio mokesčio palikimas vienerius metus buvo pajamos, leidusios laipsniškai prisitaikyti prie naujos sistemos. Sąvoka „įpareigojimai“, įtvirtinta Direktyvos 97/13 22 straipsnio 3 dalyje, yra atskirta nuo sąvokos „sąlygos“, vartojamos to paties straipsnio 2 dalyje, ir turėtų būti skaitoma atskirai nuo pastarosios. Taip valstybei narei dėl finansinių priežasčių būtų leidžiama iki 1998 m. gruodžio 31 d. nustatyti tokį mokestį, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje.

38 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad nacionalinis teismas turi nustatyti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamas mokestis, dėl kurio nepaneigta, kad jis pagrįstas Pašto kodekso 188 straipsniu, yra susijęs su išimtine teise viešųjų telekomunikacijų srityje, suteikta *Telecom Italia* prieš įsigaliojant Direktyvai 97/13.

39 Darant prielaidą, kad toks mokestis nėra susijęs su išimtine teise, suteikta iki įsigaliojant Direktyvai 97/13, reikia išnagrinėti, ar toks mokestis yra įpareigojimas šios direktyvos 22 straipsnio 3 dalies prasme, kuriam gali būti taikoma šioje nuostatoje numatyta nukrypti leidžianti nuostata.

40 Šiuo klausimu Italijos vyriausybės aiškinimas remiasi prielaida, kad sąvoka „įpareigojimai“, nurodyta minėto 22 straipsnio 3 dalyje, skiriasi nuo sąvokos „sąlygos“, nurodytos to paties straipsnio 2 dalyje. Pastaroji sąvoka susijusi tik su įmonei suteikta lengvata, o sąvoka „įpareigojimai“ apima įmonėms nustatytus mokesčius, įskaitant tuos, kaip pagrindinėje byloje, kurie nustatyti atitinkamai valstybei narei vien siekiant finansinės naudos, neatsižvelgiant į leidimo „sąlygas“.

41 Vis dėlto tokios analizės negalima laikytis. Pirma, iš minėto 22 straipsnio 2 ir 3 dalių struktūros bei sąvokos „sąlygos“ vartojimo, be kita ko, ir direktyvos 3, 4 ir 8 straipsniuose, skaitomuose kartu su šios direktyvos priedu, tam, kad būtų apibūdintos sąlygos, galinčios būti susietos su leidimais, matyti, kad ši sąvoka apima sąvoką „įpareigojimai“ šios direktyvos 22 straipsnio 3 dalies prasme. Iš tikrųjų sąlygos, galinčios būti susietos su leidimais, kurie išvardyti minėtos direktyvos priede, apima daug pareigų, tarp kurių – šio priedo 4.3 punkte nurodyta sąlyga dėl aplinkos, miesto ir kaimo planavimo reikalavimų.

42 Antra, reikia priminti, kad tik Direktyvos 97/13 6 ir 11 straipsniuose kalbama apie mokesčius, taikomus įmonėms, turinčioms leidimus telekomunikacijų srityje (žr. minėto sprendimo *Albacom ir Infostrada* 26 punktą). Kalbant apie individualias licencijas, šios direktyvos 11 straipsnio 1 dalis numato, kad iš įmonių, turinčių šiuos leidimus, valstybių narių reikalaujami mokesčiai turi būti skirti tik administracinėms sąnaudoms, susijusioms su atliktu darbu įgyvendinant šias licencijas, padengti (minėto sprendimo *Albacom ir Infostrada* 25 punktas ir 2006 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *i-21 Germany*, C-392/04 ir C-422/04, Rink. p. I-8559, 28 punktas). Tas pats taikoma mokesčiams, kuriuos valstybė narė nustato už bendruosius leidimus pagal Direktyvos 97/13 6 straipsnį, kuris, be kita ko, numato tik vieną kitokią finansinio įnašo formą, t. y. įnašas, susijęs su universalių paslaugų teikimu.

43 Todėl sąvoka „sąlygos“, kurios susijusios su leidimais Direktyvos 97/13 prasme, taip pat yra susijusios ir su kitokiomis teisėmis bei pareigomis, bet neapima mokesčių, nustatytų telekomunikacijų įmonėms, turinčioms leidimus.

44 Iš to matyti, kad sąvoka „įpareigojimai“ Direktyvos 97/13 22 straipsnio 3 dalies prasme neapima tokio mokesčio, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kuris nustatomas telekomunikacijų įmonei, nepaisant jai suteikto leidimo naudojimosi sąlygų, siekiant vienintelio tikslo – finansiškai padėti atitinkamai valstybei narei.

45 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į užduotą klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 97/13 6, 11, 22 ir 25 straipsniai draudžia valstybei narei reikalauti, kad ūkio subjektas, anksčiau turėjęs išimtinę viešųjų telekomunikacijų paslaugų teikimo teisę, o vėliau tapęs bendrojo leidimo turėtoju, vienerius metus nuo galutinės datos, numatytos šiai direktyvai perkelti į nacionalinę teisę, t. y. iki 1998 m. gruodžio 31 d., mokėtų tokį mokestį, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, atitinkantį anksčiau reikalautą sumą už minėtą išimtinę teisę.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

46 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1997 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/13/EB dėl bendrųjų leidimų ir individualių licencijų išdavimo telekomunikacijų paslaugų srityje bendrųjų principų 6, 11, 22 ir 25 straipsniai draudžia valstybei narei reikalauti, kad ūkio subjektas, anksčiau turėjęs išimtinę viešųjų telekomunikacijų paslaugų teikimo teisę, o vėliau tapęs bendrojo leidimo turėtoju, vienerius metus nuo galutinės datos, numatytos šiai direktyvai perkelti į nacionalinę teisę, t. y. iki 1998 m. gruodžio 31 d., mokėtų tokį mokestį, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, atitinkantį anksčiau reikalautą sumą už minėtą išimtinę teisę.

Parašai.